

Příležitosti a realita informační přípravy v průmyslovém a obchodním sektoru

Richard Papík

Ústav bohemistiky a knihovnictví FPF Slezské univerzity

a

Ústřední knihovna Univerzity Karlovy

Abstrakt

Specifika uživatele ze sféry průmyslu a obchodu. **Krize vzdělávání (včetně krize firemního vzdělávání)** versus informační vzdělávání. **Informační zdroje a informační služby** obchodně-technických a obchodně ekonomických informací. **Role knihoven a informačních brokerů. Postřehy** ze vzdělávání uvedených sfér uživatelů.

**Trochu v dobrém poškádlit ☺ lidi v „byznysu“
... to mám rád, a oni vlastně také**

*„Každý, kdo věří, že v konečném světě
může pokračovat neohraničený růst, je
bud' blázen, nebo ekonom.“*

Kenneth Boulding

(citát převzat z publikace Václava Cílka a Martina Kašíka **Nejistý plamen**, a
přestože publikace je o problému s ropou, lze „tušit souvislosti“ s informační
společností)

Doplnění: Kenneth Ewart Boulding (January 18, 1910 – March 18, 1993)
was an economist, educator, peace activist, poet, religious mystic,
systems scientist, and interdisciplinary philosopher

Viz také: http://en.wikipedia.org/wiki/Kenneth_E._Boulding

Čtení snižuje stres o 60 procent, zjistili vědci.
Zvyšuje naši sebeúctu a zahání deprese.
National Reading Campaign v Torontu na to šla
poněkud vědecktěji a společně s CBC Books
zkoumala, na co konkrétně má u člověka čtení
vliv. V dnešní době vyhrává první faktor – čtení po
šesti minutách zredukuje stres o 60%.

„Člověk si může osvojit věci tím, že je dostane nebo vezme z vnějšího zdroje, nebo tím, že je vlastní silou vyrobí.“

E. Fromm

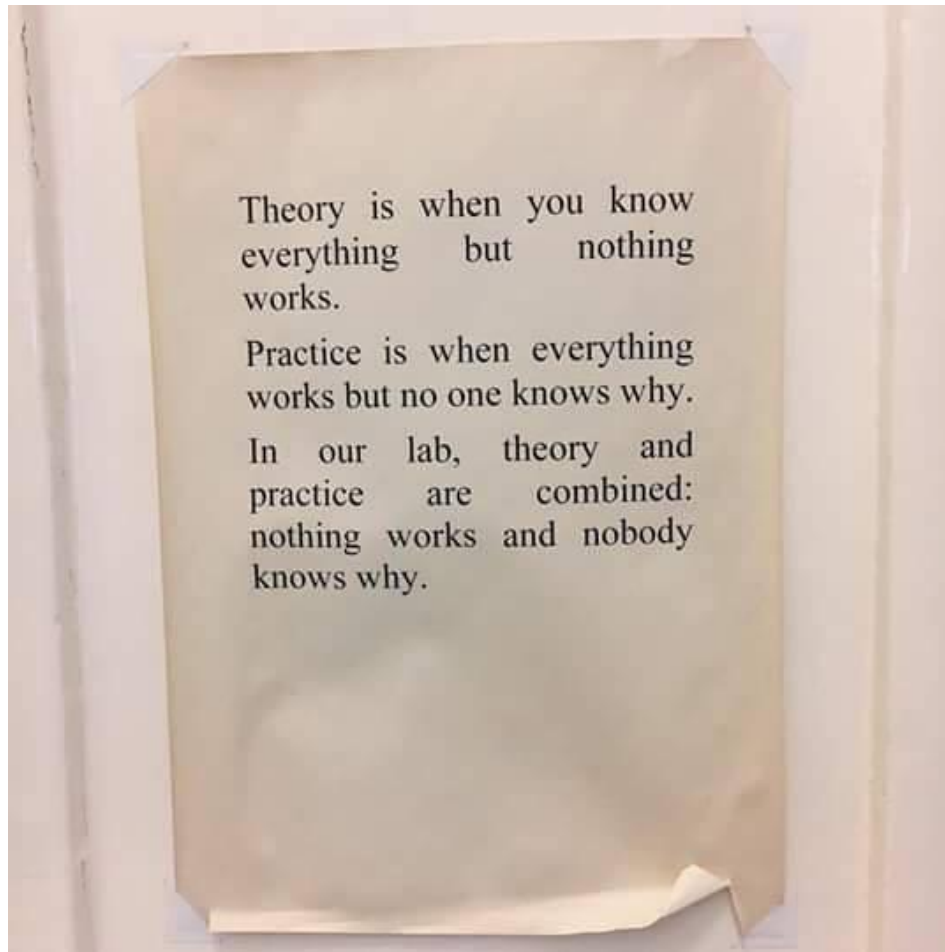
Symbióza existuje dávno, a lze vidět historicky, ... období „dokumentace“, dříve např. FID

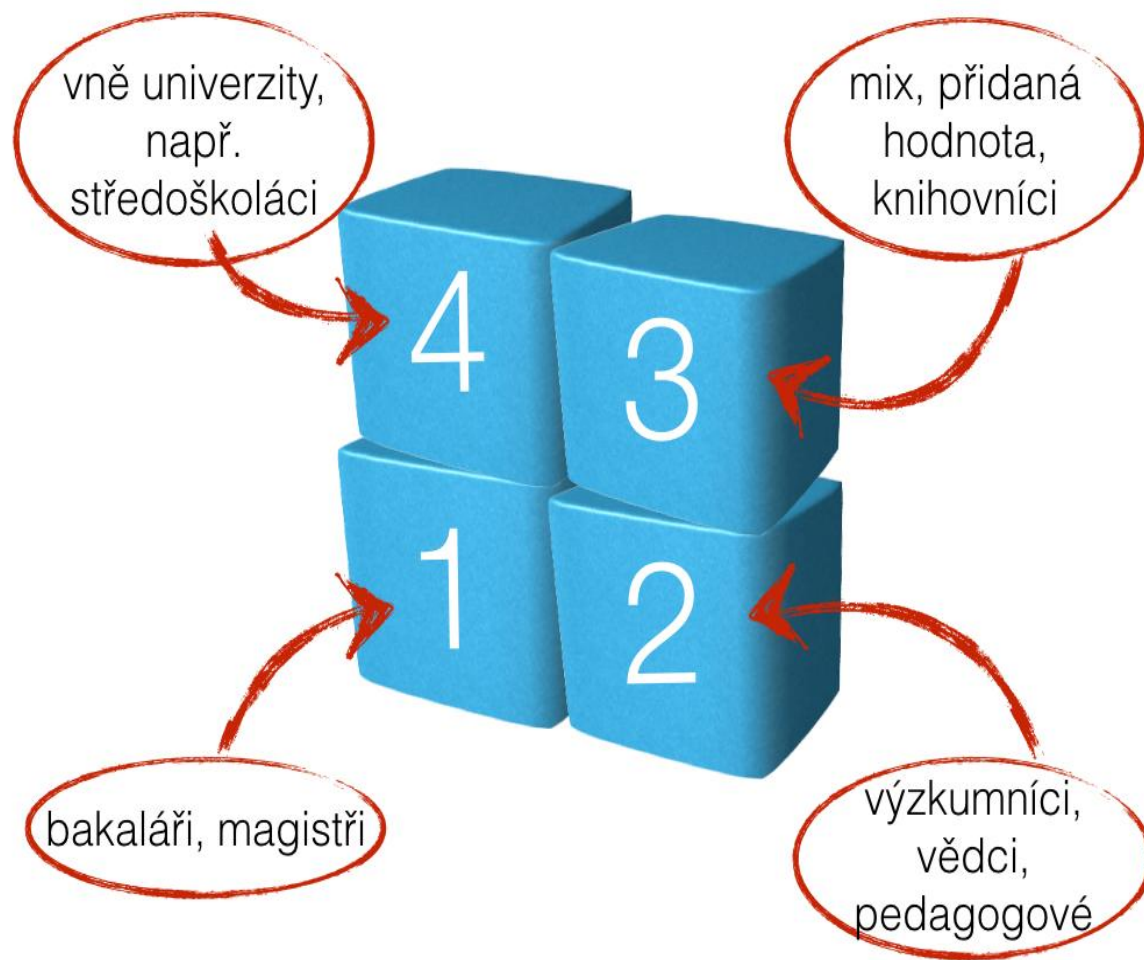
Rok 1956. Společnost IBM dodává letecky
hard disk o kapacitě 5 MB. 😊

Spojení teorie a praxe

Střípek ke koncepci informační gramotnosti, kostka IG, ... Ústřední knihovna UK

Pochopení a respektování informačního chování „specifických, speciálních“ uživatelských skupin

Opravdu základní rozdělení?!

- Koncový uživatel (jsme zvyklí: *end-user*)
- Konečný uživatel (je třeba vidět: *final user*)

Celé řady dalších typologií jsou relativně zbytečné v praxi. Ale je zde příprava na uživatele informačních služeb „na míru“, resp. také s přidanou hodnotou.

K teoriím, např. a zejména techniků, lze odkázat na:

NĚMEČKOVÁ, Lenka. *Analýza informační podpory uživatelů z oblasti technických oborů a věd s důrazem na vysokoškolské prostředí a opírající se o výzkum informačního chování a informačních potřeb provedený na ČVUT v Praze a VŠCHT Praha* [online]. Dizertační práce. 2016 [cit. 2017-05-30]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/103933>. Vedoucí práce Richard Papík.

Atributy

- Realita
- Tlak na výsledky
- Posun dopředu, konkurenční výhoda
- Zkušenost
- Vidění budoucnosti
- Mlčící znalosti, kapitoly z KM

... východiska z profese

Profese:

- Chief Information Officer (CIO)
- Chief Knowledge Officer (CKO)
- Research and Information Specialist
- Research Analyst
- Knowledge Analyst
- Information Officer
- Information professional
- Librarian
- Competitive Intelligence Professional

Vztah ke knihovnicko-informačním sdružením:

- *<http://www.sla.org>*
- *<http://www.aiip.org>,*
- *<http://www.scip.org>*

V souvislosti se vzděláváním dospělých v komerčním prostředí pak zejména ...

Malcolm Shepherd Knowles vidí následující **klíčové principy v kontextu dospělých, kteří jsou, resp. by měli být schopni sebeřízení:**

1. Dospělí potřebují vědět, **proč se to mají učit.**
2. Dospělí potřebují **praktické zkušenostní učení.**
3. Dospělí chápou **učení jako řešení problémů.**
4. Dospělí se učí **nejlépe, pokud dovednosti mohou okamžitě využít.**

Zdroj: ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ. *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4152-9.

Vybraně z didaktických zásad

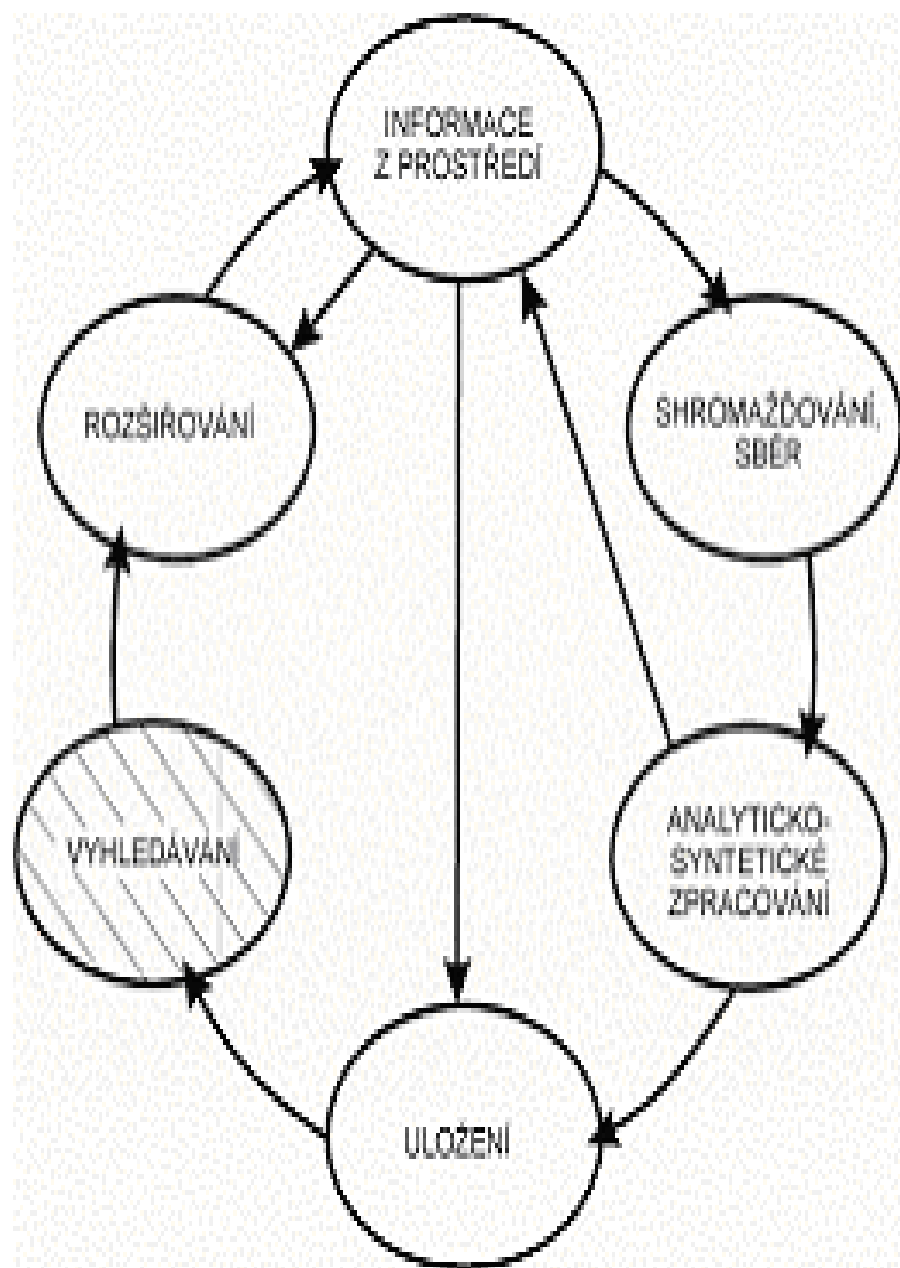
- Zásada vědeckosti, resp. spíše odbornosti a profesionality
- Zásada spojení teorie a praxe
- Zásada přiměřenosti
- Zásada zpětné vazby

Konstruktivismus ve výuce? Ale ano ☺

Constructivist Checklist (E.Murphy) – výběrově a přizpůsobeně příspěvku:

Rozmanitá hlediska / **cíle** zaměřené na studenta (tj. uživatele) / učitel (rozuměj i „učící knihovník“ nebo řešeršér) jako **kouč, tutor, facilitátor** / **autentické úkoly** / **konstrukce znalostí** / spolupráce studentů / **předchozí znalosti** / **řešení problémů** / **práce s chybou** / **objevování** / **zkušenostní učení** / **mezipředmětové vztahy** / **alternativní stanoviska** / **autentické** (přirozené a průběžné) **hodnocení** / **primární zdroje**

Zdroj: ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ. *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4152-9.

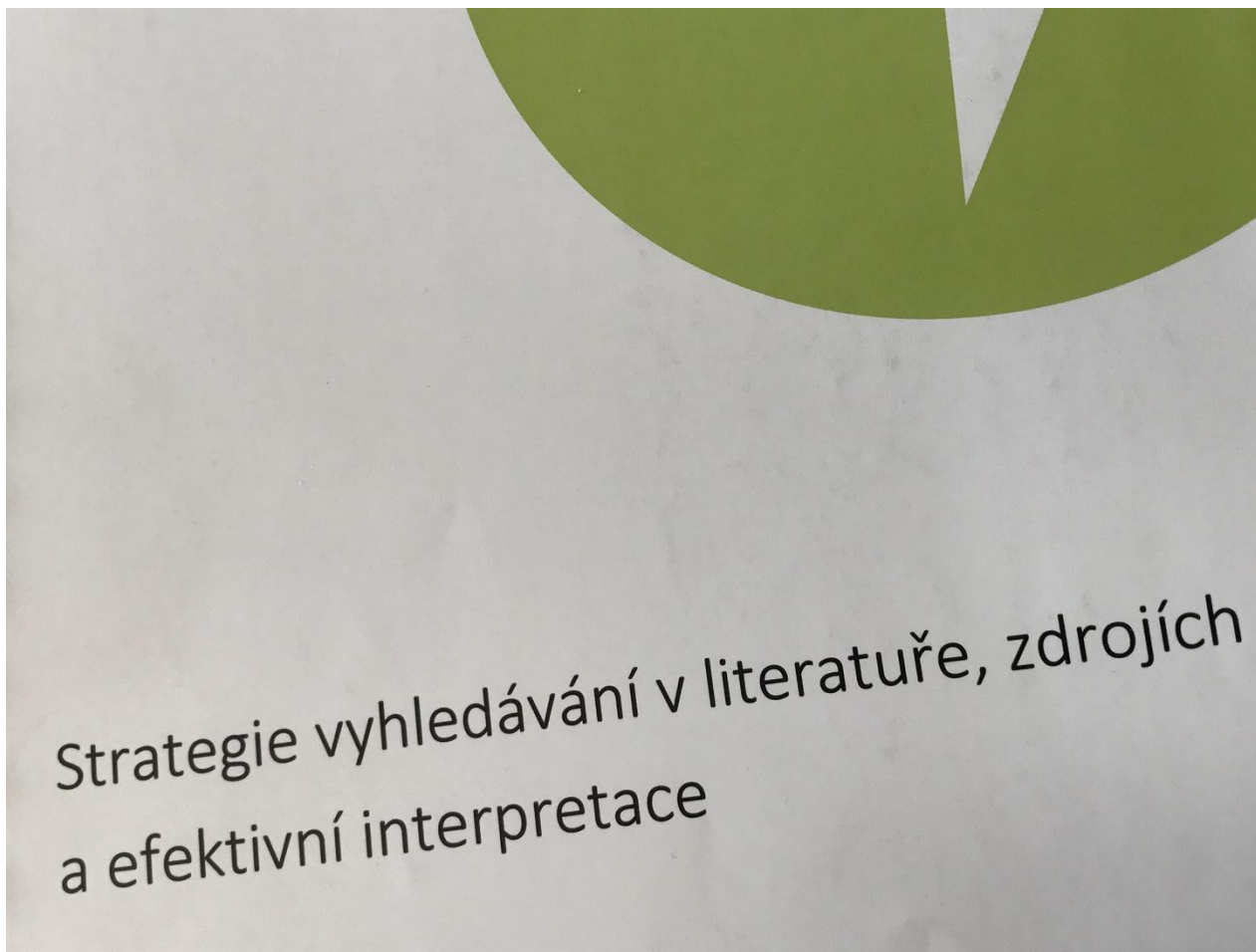

Další souvislosti

- Spojení informační, resp. knihovnicko-informační oblasti s tématy:
- Competitive intelligence včetně analytických přístupů
- Knowledge management
- Informační cyklus versus „intelligence“ cyklus

... a zcela vážně: informační a čtenářská gramotnost spolu, ale trochu jinak

Příklad

ProQuest Biological & Health Science Professional

Description

A premium biological research resource, covering human, animal, and plant science. Includes several medically-focused databases genetics and oncogenes, immunology, neuroscience, chemoreceptors, and molecular biology.

Included Databases

- Algology Mycology & Protozoology Abstracts (Microbiol C)
- Aquatic Science & Fisheries Abstracts (ASFA)
- Animal Behavior Abstracts
- Bacteriology Abstracts (Microbiology B)
- Biochemistry Abstracts 1
- Biochemistry Abstracts 3
- Biotechnology Research Abstracts
- COS Conference Papers Index
- Calcium & Calcified Tissue Abstracts
- Chemoreception Abstracts
- Ecology Abstracts
- Endocrinology Abstracts
- Entomology Abstracts
- Genetics Abstracts
- Health & Safety Science Abstracts
- Human Genome Abstracts
- Immunology Abstracts
- Industrial & Applied Microbiology Abstracts (Microbiol A)
- Neurosciences Abstracts
- Nucleic Acids Abstracts
- Oceanic Abstracts
- Oncogenes & Growth Factors Abstracts
- Plant Science
- Toxicology Abstracts
- TOXLINE
- Virology & AIDS Abstracts

Date Coverage

1971-present

Geographic Coverage

International

Publisher

This database contains a collection of ProQuest's quality technology and engineering products. Questions concerning file content should be directed to:

ProQuest LLC
789 E. Eisenhower Parkway
P.O. Box 1346
Ann Arbor, MI 48106-1346
USA

Subject Coverage

- AIDS and HIV
- Algology
- Animal behavior
- Aquatic and marine science
- Bacteriology
- Biotechnology
- Genetics
- Immunology
- Neurosciences
- Toxicology
- Virology
- Zoology

The following thesauri are available

- Aquatic Sciences & Fisheries Abstracts (ASFA) Thesaurus
- Life Sciences Thesaurus
- Pollution Controlled Vocabulary
- Taxonomic Terms (Latin Names of Organisms Vocabulary)

Update Frequency

Monthly

Document Types

- Books
- Conference Papers
- Dissertations and Theses
- Patents
- Scholarly Journals

Telephone: 1-734-761-4700
Toll-free: 1-800-889-3358
Fax: 1-734-997-4268
www.proquest.com

Pharmaprojects^{*}

^{*}Subscriber access only

Description

Pharmaprojects provides up-to-date intelligence on new pharmaceutical products under development, from early pharmacological studies to launch. It covers pharmaceuticals as well as biotechnological products, new formulations and combinations under development anywhere in the world, from pre-clinical through all phases of clinical development, pre-registration, approval and launch. It also includes information on discontinued drugs.

Subject Coverage

Pharmaprojects primarily addresses the information needs of the pharmaceutical industry and closely related fields, but is also of interest to those involved in the evaluation of pharmaceutical company performance. Most documents contain the product name, synonyms, originating company and development status, licensees and development status, CAS[®] Registry Number, molecular formula, pharmacology and descriptive text.

Date Coverage

1981 to the present

Update Frequency

Weekly

Geographic Coverage

International

Document Types

Reports of drug development

Publisher

Pharmaprojects is provided by Informa UK Ltd. Questions concerning file content should be directed to:

Informa UK Ltd.
Pharmaprojects Helpdesk
69-77 Paul Street
London, EC2A 4LQ
United Kingdom

Telephone: +44 (0) 20 7017 6868
Fax: +44 (0) 20 7017 6905
E-Mail: pharmaprojects.help@informa.com

Derwent Patents Citation Index

Description

Derwent Patents Citation Index (DPCI), produced by Thomson Reuters, provides access to more than 98 million patent and 11 million literature citations found in more than 11 million patent families. In each update, examiner citations from about 50,000 documents from major patent-issuing authorities are added.

Each record in the database describes a patent family for a single invention. The patent family data corresponds to the patent family data provided in *Derwent World Patents Index* at the time that the most recent citations were added to the database.

The *DPCI* record provides a view of retrospective technology for an invention (cited patents and literature references) and its impact on subsequent technology (citing patents). Citations referenced by examiners or inventors in patent documents are called "cited" patents or literature references in the *DPCI* record and correspond to the search reports that accompany patent publications. When a citation references older inventions/patents, it is also added to the family record as a "citing" patent.

Examiner citations are provided for family members added to the file from the following patent-issuing authorities: Australia (AU), Belgium (BE), China (CN), Czech Republic (CZ), European Patent Office (EP), France (FR), Germany (DE), Gulf Co-operation Council (GC), Japan (JP), Korea (KR), Luxembourg (LU), Malaysia (MY), Philippines (PH), Netherlands (NL), Russia (RU), Singapore (SG), Spain (ES), Switzerland (CH), United Kingdom (GB), United States (US), and WIPO/PCT (WO); Inventor citations are provided for family members for Australia (AU) (1994-6), Belgium (BE), European Patent Office (EP), France (FR), Germany (DE), Luxembourg (LU), Netherlands (NL), Switzerland (CH), United Kingdom (GB), United States (US) and WIPO/PCT (WO).

Limited coverage (1994-6) of citations is included and searchable for Austria (AT) (examiner and inventor), Canada (CA) (inventor) and Sweden (SE) (examiner and inventor).

Since *DPCI* contains limited information about the patent family, the DWPI accession number can be used in DWPI to obtain detailed information, such as abstracts, about cited and citing patents as well as family members.

Subject Coverage

DPCI covers all areas of patentable technology.

Date Coverage

US citations: Jan 1970+; FR, DE, NL citations: Jan 1974+; EP,WO citations: Oct, Dec 1978+; GB, citations: Jan 1979+; CH citations: Jan 1986+; BE citations: Jan 1988+; AU, ES citations: Jan 1993+; JP citations: Jan 1994+; LU citations: Jul 1999+; SG citations: Mar 2001+; GC citations: Jul 2004+; CZ citations: Jun 2006+; KR citations: Jan 2008+; RU citations: Jun 2009+; PH citations: Nov 2009; CN, MY citations: Jan 2010+

Update Frequency

52 updates/year

Geographic Coverage

International

Document Types

Patents

K obsahovým záležitostem navázaných na zmiňované didaktické principy:

- Role referenčních a řešeršních služeb.
- Připravenost pracovišť vědeckotechnických informací a odborných (i „klasicky“ veřejných) knihoven různých typů.
- Zprostředkovatelé informací na komerčním principu (informační brokering) existují a jsou k službám, ve světě tento typ reprezentuje např. www.AIIP.org, jsou také často schopni speciálních řešeršních postupů, které běžný uživatel nezná a nemůže často ani znát.
- Vědomí si také důležité role platebního modelu *pay-as-you-go*, o kterém se moc neví (viz databázová centra typu *STN International* apod.).
- **Tréninkové a školící aktivity nutností**, informační gramotnost (vzdělávání), ale dnes i *dovednosti výzkumu* (*research skills*) – **pro náročné řešeršní postupy**, zaměření na koncového uživatele, ale: koncový vs. konečný uživatel. „***Academia versus business***“.

Navození představy

- Inspirace objevováním – pojem DISCOVERY má dnes ☺ více významů
- Moře - přirovnání k moři informací
- Robinson Crusoe – vůle a nutnost přežít, vytvořit ostrovy přežití a budovat si samostatně metody přežití (přeneseně i do informačního světa), odolat informační krizi
- Inspirace inovátory, kteří čtou romány

Princip DEFOE

D ... **d**ialog s uživatelem nebo vnitřní vedoucí k pochopení (se) z hlediska informačních potřeb, **d**efinování informační potřeby

E ... **e**laboration, rozpracování, hledání analytických vztahů

F ... **f**inding, řešeršní strategie v širším i užším smyslu, střídání např. stavebních kamenů (building blocks), rostoucí perly (growing pearl), omezování (limits), případně dalších, RGB princip v barvách přenesen do řešerší

O ... **o**bservation, pozorování výsledků, jejich diskuze, ladění a doplňování řešerše

E ... **e**valuation, průběžné a autentické hodnocení, také tedy posuzování relevance a pertinence

Uplatnění a vysvětlování principu FIND

F ... facts

I ... interpretation – zásadní, slabina, výzva

N ... networking (styly „učení“, knowledge-based company, koncepty průmyslu 4.0)

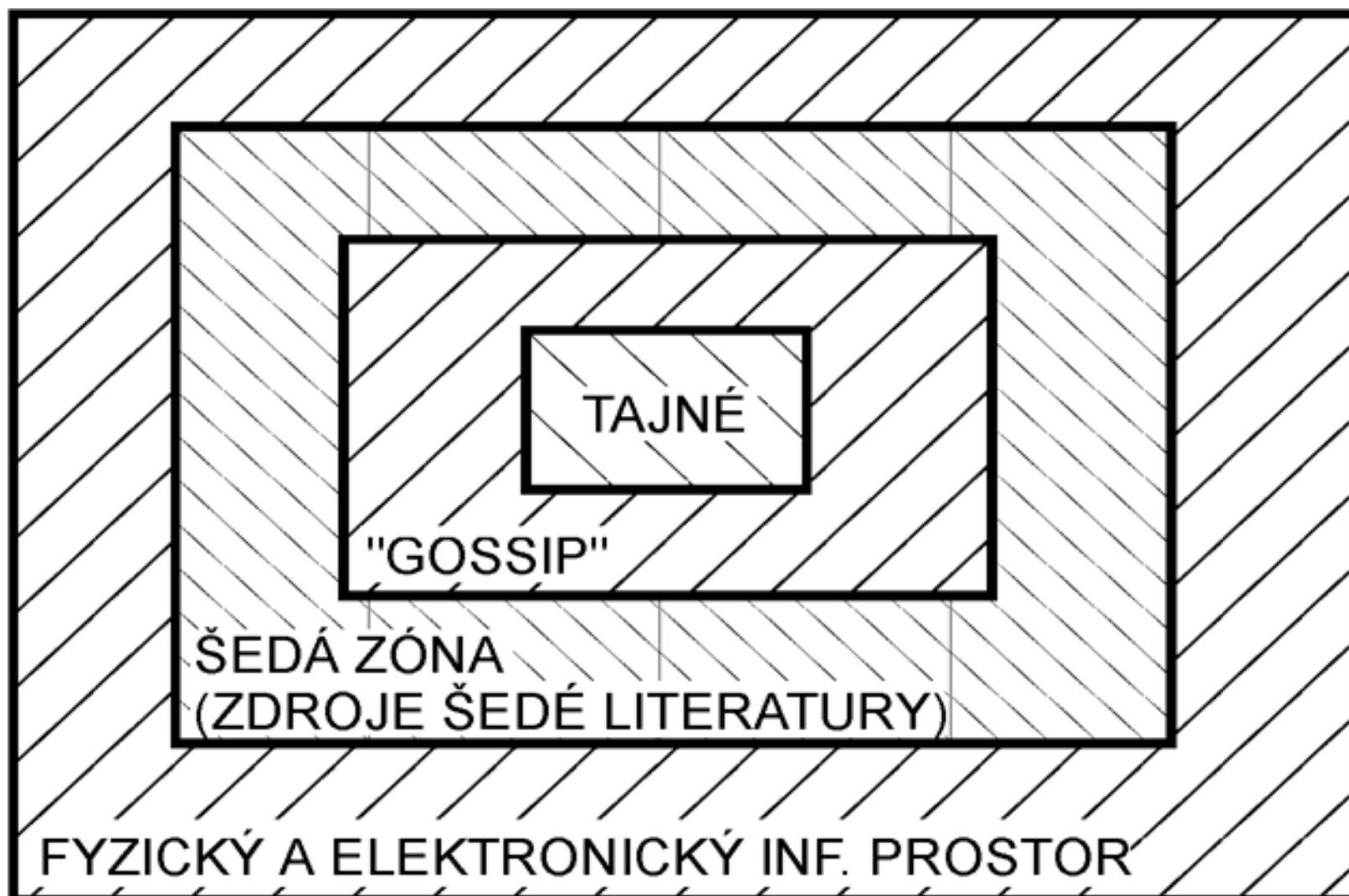
D ... decision – co s tím dále, velmi zásadní

Dlouhá a spletná je cesta pomocí pravidel,
krátká a úspěšná pomocí příkladů.
(J. A. Komenský: Česká didaktika)

Inspirace z evidence-based medicine jsou i pro další obory,
EBM obohatila informační služby

Inspirace pro styl informačních služeb
nových generací:

1. Pull
2. Push
3. **Prompt**

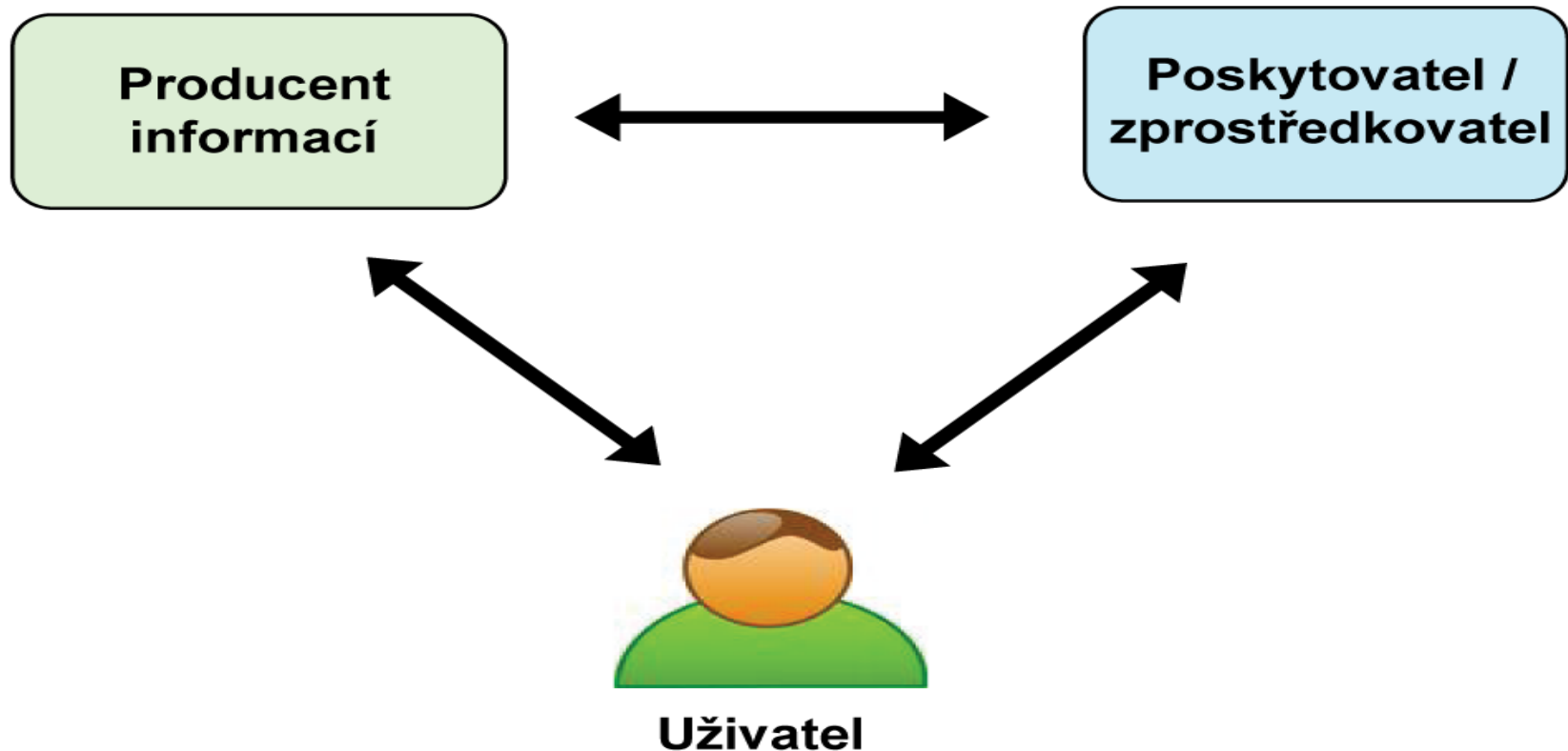

Spojení s dnešní dobou

- HUMINT
- GEOINT
- MASINT
- FININT
- TECHINT
- ...
- **OSINT**

Umístění informačního brokeringu k informačnímu průmyslu

Tři základní subjekty informačního průmyslu

Systemy a nástroje, které mají zajímavou nebo vyšší přidanou hodnotu pro uživatele

- Speciální nástroje typu *I2, Analyst Notebook, Anavist* a nástroje pro práci s velkými daty
- ***Citační manažery*** a jejich pokročilé funkce, ... nástroje týmové spolupráce
- *InCites* ?
- *SciVal* ?

Analysis and visualization software for information professionals

Features and Benefits

- Analyze the patent landscape to determine emerging trends and leaders.
- Stay ahead of your competitors.
- Support strategic business planning.
- Integrate content from multiple databases.
- Quickly view interactive relationships among data and charts.

STN® AnaVist™ was designed for use with STN Express® or STN® on the WebSM to search indexed, full-text patent databases (2AnaVist):

- [CAplusSM](#) - Chemical Abstracts Plus
- [EPFULL](#) - European Patents Fulltext
- [PCTFULL](#) - WIPO/PCT Patents Full Text
- [USPAT2](#) - U.S. Patents Latest Publications
- [USPATFULL](#) - U.S. Patents Original Publications
- [WPINDEX](#) - (WPIDS and WPIX subscribers will see the WPINDEX content)

New to STN AnaVist?

- [Take a Test Drive of STN AnaVist \(PDF\)](#)
- [STN AnaVist Test Projects Request Form \(PDF\)](#)
- [STN AnaVist License Agreement \(PDF\)](#)
- [STN AnaVist CD-ROM Order Form \(PDF\)](#)

STN Information

- [Overview](#)
- [Content](#)
- [New STN](#)
- [Global Value Pricing](#)
- [Customer Support & Training](#)
- [STN News](#)

STN News - What's New on STN

[September, 2015](#) | PatentPak - A Time Saving Solution for IP Professionals - Is Coming to STN in Early 2016!

[July/August, 2015](#) | Latest New STN Release Features Eight New Databases Including MARPAT from CAS for Markush Structure Searching

[June, 2015](#) | CAS REGISTRY – 50 Years Strong, 100 Million Substances Driving Your Research

[See More STN News >>](#)

[View](#) or [sign-up](#) for STN News e-Newsletter

Thomson Data Analyzer

IP analysis made easy

Description:

Thomson Data Analyzer™ desktop software offers a powerful interface for managing and extracting business-critical insights from patent and scientific data within in-house or commercial databases.

With its advanced analysis technology, Thomson Data Analyzer empowers users to analyze patent data and scientific literature from any structured database directly on their desktop. It allows you to cut through masses of data to give you clear and definitive insights - at a glance.

Thomson Data Analyzer provides an easy way to analyze trends, profile competitors, avoid or uncover patent and copyright infringement, and identify strategic development opportunities in information.

Contact Sales >

Features

Benefits

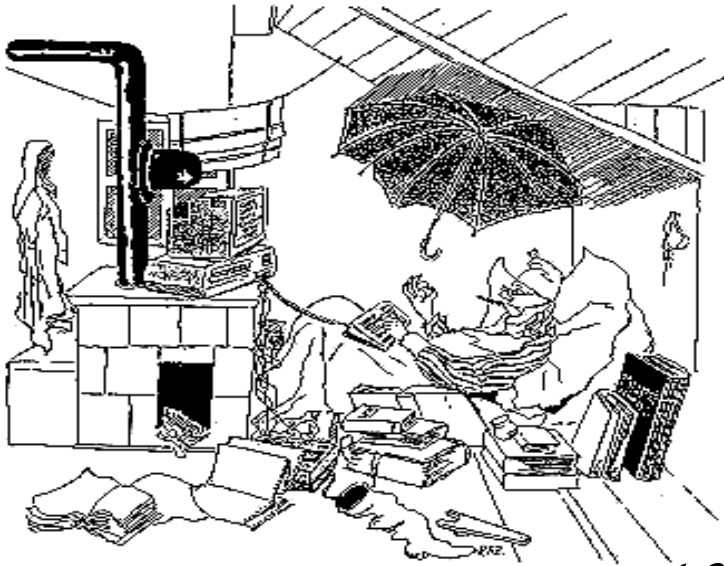
Already a Customer

Blížíme se k závěru ... ☺

Děkuji za pozornost ☺

<http://www.linkedin.com/in/papik>

... informace, informační společnost, informační profesionál,
knižovník, samotné knihovny a např. průmysl 4.0, co nás čeká
vlastně za budoucnost? Mnoho otázek.

„Člověk není sám! Někdo ho přece hlídá.“

„Člověk si na všechno zvykne ...“

S. J. Lec

J. Verne